

2. aastakäik.

Cartus 1918.

2. märtsil.

Nr. 2.

Issanda suur päew.

Sõna „päew“ tähendab piiblis igal pool, kus teda tarvitatakse, harilikult 24 tunni pikkust ajajärku. See on selle sõna üleüldine tähendus.

Siiski tähendab see sõna mõnikord ka pikemat ajajärku. Nii räägitakse meile 2. Kor. 6, 2. ühest õnnistuse päewast mille jooksul inimestele armu ja pattude andeksandmist pakutakse; see „päew“ mahutab enesesse kõik selle armuaja, mis Abama langemisest kuni armuaja lõpuni on.

See on „päew“ mille jooksul inimesele võimalust antakse, Issandat otsida ja ennast igaweise aja vastu ette valmistada.

Sellepärast manitseb meid Jumal:

„Nõudke Jehowat, et teda võib leida; hüüdke teda appi, et tema ligi on.“ Jes. 55, 6.

Jumala sõna kuulutab meile ette, et kord aeg tuleb, kus meil enam armu kutsjet ei ole võimalik kuulda ja milles meile enam õnnistust ei pakuta (Amos 8, 11–12) ja kus kord igaweise saatus jäädawalt otsustatud on. Ilm. 22, 11.

„Õnnistuse päew“ on Jumala lõpuarwe pidamise päew iga inimesega, palgamatsumise ja karistamise päew, kättematsumise päew.

„Sest see on Jehowale üks kättematsumise päew, üks tasumise aasta Sioni riuasja pärast.“ Jes. 34, 8. Teiste sõnadega heldata on see päew, aeg, millal Jumal inimesi oma ette kutsub, kõigest sellest aru andma, mis nad oma elu ajal teinud on, ja kas nad Jumala „õnnis“ jooksul tuse päew seda pakutud armu

vastu võtavad, või ära põlgasivad. See näitab selgeste selle „suure Jehowa päewa“ iseloomu.

Kõigile õigetele, kes Jumalast pakutud õnnistust vastu võtab, saab see päew üks wabastuse ja rõõmu päew olema. Jes. 25, 8, 9; 26, 1, 2; 2 Tes. 1, 7, 10; 2 Tim. 4, 7, 8, Uga nendele, kes sellest suurest õnnistusest ei hooli (Eb. 2, 3.) ei ole ühtegi võimalust Jumala õigete kohtute eest ära pääseda. 2 Tes. 1, 5–10; Rom. 2, 4–10.

Selle päewa pühalikust ja tähtsust tähele pannes ütleb Jumal: „Puhuge pasunat Sionis, ja karjuge mu püha mäe pääl; wärisegu kõik maa ja rahwas, et Jehowa päew tuleb, see on ligi.“ Joel 2, 1. Jumal manitseb oma rahwast, et nad tulewa wiha eest ärapägeneksid ja Kristuse juures warjupaika leiaksid, „sest Jehowa päew on suur ja tuleb väga karia, ja kes jõuab seda kannatada?“ Salm 11.

See päew ei ole mitte enam wabastuse ja waimuliku õnnistuse päew, ei ra ümberpöörmise päew nendele, kes Jumala armukutsjet ennemalt tähele ei pannud. Sellewastu, see on, „üks pikkane pime päew, üks pilwine ja suur pime päew“... Salm 2. „Tema pärast tunnewad kõik rahwas walu, kõik palged kahwatamad ära.“ Salm 6.

Päew, millal paljud leiawad eunasi petetud olewat.

Paljud ootawad, et pea saab aeg tulema kus need miljonid, patuwangis olewad rahwad kõik ümber pööravad ja meelit parandawad, ja seda sellepärast, et pea tulla aeg, kus elutee ta-

saemaks ja sääl pääl käimine kergemaks tehtawat; sest Jumal saada saatana kinni siduma, ühes sellega ka patu jõu vähendama, ja siis olla igal ühel palju kergem meelt paranda; nüüd tarvitada see ettevõtte liig palju higi ja waewa ja olla täieste wõimata. Uga Kristus hoiatas kõiki usklikka otjustawalt, et meie ei pea mitte ennast waleprohwetitest ehitada lastma. Matt. 24, 4, 24—27; 7, 15—21. Tema ütles, et „paljud“ on kes laia tee pääl käiwad ja „pisut“ on kes kitsast teed leiawad. (Salmid 13. 14).

Püha kiri ei nimeta meile üheski kohas, et lord aeg tuleb, et kitsas tee nii laiaks saab, et kõik, ehk peasegu kõik seda leiawad ja selle pääl käiwad, ega ka seda, et lai tee nii kitsaks läheb et selle pääl pisut inimesi käima saawad, ehk wõib olla hoopis tühjaks jääb. Jeesus ei räägi ei ühegi sõnaga niisugusest wahetusest. Tema ütleb hoopis selle wastu: „Paljud ütleswad minu wastu selsamal päewal: Issand, Issand, eks meie ole sinu nimel prohweti wiisil rääkinud, ja sinu nimel kurje waimusid wälja ajanud, ja sinu nimel palju wägewaid tequsi teinud? Ja siis tunnistan mina neile: Mina ei ole teid elades tunnud, taganege minust ära, kes teie ülekohut teete.“ Salmid 22. 23.

Issand hoiatab nende sõnadega niisuguseid, kes tulewikus ühte iseäralikku armuaga ootawad, millal paremad meeleparanduse ja igawese elu jaoks ettewaimistuse tingimised ja wõimalus on, kui see praegu on. Tema püütab neid nende eesimõttest üles äratada, et nad ennast mitte lord petetud ei leiaks olewat. Sellepärast ütleb tema: „Häda neile, kes ihaldawad enesetele Jehowa päewa! Mistarwis on teile Jehowa päew? Pimedus on tema teile ja ei mitte walguš. Sest Jehowa päew on pimedus ja ei mitte walguš. Piltane pimedus on temal ja ei mitte selguš.“ Amos 5, 18. 20.

Ärahäwitamise päew.

Issanda suur päew ei saa mitte üks armu ja õnnistuse päew olema waid üks ärahäwitamise aeg. Jumala sõna ütleb: „Oh seda päewa! sest Jehowa päew on ligi ja tuleb kui äraraiskamise kõigewägewama täest.“ Joel. 1, 15. Prohwet Sewanja läbi saab see päew „Jehowa wiha päewaks“ nimetud (Ew. 2, 2. 3). „Jehowa suur päew on ligi, see on ligi, ja rutab wäga; Jehowa päewa hääl tuleb, wägewgi mees kirjendab sääl libedaste. Üks hirmsa wiha päew on seesama päew, üks kitsikuse ja ahas-tuse päew, üks ärahäwitamise ja äraraiskamise päew, üks pilkase pimeduse päew, üks pilwine ja suure pimeduse päew.“ Ew. 1, 14—15.

„Ma tahan inimestele kitsast teha, et nemad peawad käima kui pimedad, sest nemad on Jehowa wastu pattu teinud; ja nende veri peab ärawalatama kui põrm, ja nende toiduse rammu kui fitt. Ei nende hõbegi ega nende kuld ei

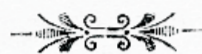
wõi neid päästa Jehowa hirmsa wiha päewal, ja tema püha wiha tule läbi tehakse kõik maa lagedaks; sest ta teeb otša kõigile kes siin maal elawad ja seda rutuste.“ Salmid 17. 18.

Jumalakartmatade läbielamised on ka Jeesaja raamatu 2 peat. piltlikult kirjeldud: „Salwa inimeste filmade sübus peab alandatud, ja suurte suureline meel alla wautatud saama; aga Jehowa üksi peab kõrge olema sel päewal.

Sest wägede Jehowale tuleb üks päew kõige kõrtide ja suureliste wastu ja kõige uhlete wastu et nemad peawad alandatud saama“ Salmid 11. 12. „Siis peawad nemad kaljude koobaste ja maa pragude sisse minema Jehowa hirmu pärast, ja tema kõrge austuse eest, kui ta kätte wõtab maad hirmutada. Sel päewal wiskawad inimesed ära muttide ja nahthiirte kätte oma tühjad hõbe- ja oma tühjad kuldjumalad, mis nemad enesetele olid teinud et nemad nende ette pidid kummardama.“ Salmid 19—20.

See etendus jäelatse meile ka Ilmutuse 6 päät. 15—17. salmides elawalt ette: „Ja maa kuningad ja suured ja rikkad ja päälitud tuhanda üle ja wägewad ja kõik sulased ja kõik wahatmehed pugefid warjule koobaste ja mägede kaljude sisse, ja ütlesid mägede ja kaljude wastu: Langege meie peale ja pange meid warjule selle palge eest, kes aujärje peal istub ja Talle wiha eest; sest tema suur wiha päew on tulnud ja kes wõib ees seista?“ Sellel suurel wiha päewal wõiwad ainult need seisma jääda, kes Ew. 6; 10—16. salmini antud õpetusi kalliks peawad ja selle läbi tulewa kuninga alamatiks saawad.

Oh et kõik ennast lajeks walmistada, õnnistufeks usu läbi Jeesuse Kristuse sees, siis saab see päew meile jäädamaks rõõmu päewaks olema. (Järgneb).

Kindel prohwetlik sõna.

Jumala ilmutamiste pitsar.

Et nüüd ainult sellel tõsisel kristlaste Jumalal tulewiku teadmine wõimalik on, siis on tema ilmutus oma prohwetlikus sõnas, üks iseäralik tundemärk, et see raamat tõsiseft Jumalast on, ja et prohwetlik kuulutus piibli Jumalik pitsar on. Sellepärast saatis ka Jumal Babeli tarkadele niisuguse wäljalutse: „Sooge ette oma riuasi, ütleb Jehoowa; laske ligi tulla oma wägewamad jumalad, ütleb Jakobi Kuningas. Lastu nemad neid ligi tulla ja kuulutagu nemad meile seda, mis peab sündima; kuulutagu endisid asju, misjugasjed nemad on, et meie wõiksime tähele panna ja tunda mis nende järel tuleb, ehk kuulutage meile tulewaid asju. Kuulutage mis pärast peab tulema, et meie tunneksime, et teie jumalad olete; tehke hääd ehk kurja, siis tahame

eneise ümber waadata, ja seda ähtlast näha. Kuulutage ja astuge ligi, pidagu nemad ka ühtlasti nõu; kes on seda wanast ajast kuulutanud, ja ammuft ajast teada annud? Eks mina Jehowa? Ja ep ole muud Jumalat mitte kui mina, üks õige Sumal ja ärapääftja, ei ükski muu kui mina." Sej. 41, 20—23; 45. 21.

Jumala Tall ise awab prohweiti-kuulutuse pitseriid.

Nii mõnegi nägijale on Sumal wanasti tähtsaid tulewiku asju, mis äralunastuse plaaniga ühenduses, tema rahwa kasuks näidanud ja üleskirjutada lastnud. Mõnigi prohweetik nägemine sai juba selle nägemise ajal mõistatud.

Paljud prohweiti kuulutused pidiwad aga kuni lõpuajani kinnipanduks jääma, kuni selle täide-minemise läbi prohweiti-kuulutus selgeks ja arusaadavaks sai. Nii näituseks, oli Sumal selle tõotatud Messiasse kannatuse, surma ja ülestõusmise aastafajad ette oma rahwale prohweiti-kuulutuse läbi teada annud.

Kui aga Messias inimese lihas ilmunud oli, oma jüngerite tähelepanekut prohweiti-kuulutamise pääle juhatas, ei mõistnud nemad seda sel ajal ometi weel mitte. Lut. 18, 31—34.

Niipea kui aga need sündmused täide läinud oliwad, mis ettetuulutatud oli, siis mõis Önnistegija neid sündmüsi neile meele tuletada, ja nende mõistuse selle läbi lahti teha: „Need on need kõned, mis ma teile rääkisin, kui mina alles teie juures olin; sest kõil peab tõeks saama, mis Moesese käju õpetusesse, ja prohweetite ja laulu-raamatusse minust on kirjutud. Siis tegi tema nende mõistuse lahti, et nemad kirju mõistfid.“ Lut. 24, 44. 45. Teisest küljest leiame, et meile tuntud Danieli nägemiste kohta Danielile otsustawalt wõliti: „Mine Daniel, sest sõnad on warjule ja pitseriga kinni pandud, kuni aeg otja saab.“ Ja Ilm. raamutus 5, 1. leiame meie Isa käes „Ühe raamatu kirjutatud seespidi ja wäljaspidi, kinni pandud seitse pitseriga.“ Ei leita taewa täiusest ühtegi ingliti, ega ka maapäält ühtegi inimest, kes selle tulewikuraamatu pitseriid wõitsi lahti wõtta, ja tema sisaldust inimestele teada anda.

Minult Sumala juures on selge walgus, ja tema, kelle häameel kõil jumaliku täiuse oma Pojale annud on, annab ka temale, ja üksi temale selle eesõiguse, neid pitseriid lahti teha, ja raamatu siju äralunastutele teada anda. Lõukoer Juda suguharust, kes sures kui Sumala Tall pimeduse wäed ja waenlase ärawõitisk, on „wõitnud, nõnda et ta wõib raamatu lahti teha ja tema seitse pitseriid lahti wõtta.“ Ja Joannes nägi, kuidas see Tall kõil pitseriid üks teise järele lahti tegi ja täna on see Sumala jalaasi tema lastele awatud. Ilm. 5, 8—10; 6, 1—17.

Prohweetikkuulutusi wõib mõista.

Danielile ei näidatud mitte üksi tulewiku nägemisi, waid temale seletati ka suurem osa nägemistest ära. Dan. 2, 36. Sumal saadab Gabrieli Danielile ära seletama: „Gaabriel, seleta sellele nägemine.“ Dan 8, 16. Ja isegi selle raamatute nendest osadest, mis pidiwad kuni lõpuajani kinni jääma, ütleb Issand ise: „Alga sina Daniel, pane sõnad warjule ja pane raamat pitseriga kinni, kuni aeg otja saab; siis wõtawad palju neid läbi ajada ja tundmine läheb suureks.“ Dan. 12. 4. Önnistegija ise tunnistab Danieli raamatu kohta: „Kui teie nüüd näete, selle hirmsa ärakaotamise töö, mis wõeldud on prohweet Danieli läbi, seal pühas paigas seiswat (kes seda loeb, see pangu tähele).“ Matt. 24, 15. Lõpuks saab wiimne raamat piiblis otsetohe „Jeesuse Kristuse Ilmutus“ nimetud, mis temale Sumal, Isa on annud, et tema oma julastele pidi tulewaid asju näitama ja ei mitte ärapeitma. Ilm. 1, 1.

Tähelepanemata jätmise eest karistus.

Kui nüüd prohweetikkuulutusi on wõimalik mõista, siis on nende tähelepanemata jätmise karistuse wäärt. Nüüd ei ole Sumal mitte enam üksi õigus, waid ka armastus ise. Meie leiame piiblis igal pool selleks näitust, kuidas Sumal inimesi raskestes karistas, kui nemad tema ettetuulutusi tähele ei pannud. Selle järele otsustades oli, ja on ka praegu, wõimalik ajakohaseid prohweetikkuulutusi mõista. Suutide, kui rahwa laialipillutamine, nende templi ja linna ärawahitamise kirjeldatse Pauluse kirjades kui Sumalik nuhtlus, sellepärast et Juuda rahwas ja nende ülemad ei pannud prohweetite häält tähele, mis neile igal hingamise päewal loeti; selle järeldusel ei tunnud nemad ka Messiasit, keda nemad riisti lõiwad. Ap. t. 13, 27.

Mõistmise ja tähelepanemise õnnistus.

Suba Josawat ütles oma rahwale:

„Kuulge mind Juda ja Jerusalemma rahwas, uskuge Jehowa oma Sumala sisse siis saate teie kinnitatud; uskuge tema prohweetisid, siis lähewad teie asjad hästi korda.“ 2. Uja 20, 20. Emmause teel olewate üngrite süda „põles sees“ kui Kristus nendele oma elu ja töö kohta ettetuulutatud kirjalohad Moesese ja prohweetite raamatust ette luges, ja ära seletas. Lut. 24, 25—32. Ja piibli wiimases prohweetlikus raamatus ütles Kristus ise: „Önnis on, kes loeb, ja need kes kuulewad neid sõnatseid prohweetikkuutamise sõnu, ja peawad, mis sesse on kirjutud, sest aeg on ligi.“ Ilm. 1, 2. Seda kõike tähelepannes, wõime meie ühes apostli Peetrusega iga lugeja wastu selle uueaasta algul hüüda: „Ja meil on üks kindlam prohweetik sõna, ja teie teete hästi, kui teie seda tähele panete kui üht küünalt, mis pimedas paigas paistab.“

Jesusega tormisel merel.

„Ja suur kange tuulispast tõusis, ja ajas laineid laewa, nõnda et see ju täis sai.“ Mark. 4, 37. Jüngerid olid oma õpetajaga seltsis nii mõnegi elusa reisi läbi Kalilea, Samaria ja Judamaa teinud. Nii mõnigi koht on neil unustamata armas, kus nad, kas õnnistegija armastusriffaid imetegusid päält waatasid, mis tema waeste, haigete ja wiletsate juures korda saatis; ehk jälle tema läheduses istudes, selle Suure õpetaja imestamise wäärt õpetusi päält kuulasid. Uga lord tuli aeg, kus nad ka ühe suure tormi hädaohu oma Meistriga üheskoos läbielama pidid, mille üle meile ewangelistid selge kirjelduse annawad.

See oli ühel töö ja waewarikka päewa õhtul, millal õnnistegija need meile tutawad seitse tähendamise sõna taewariigist, jutustanud ja nende tähenduse ka jüngeritele isepäinis ära seletanud oli. Sääal kästis ta oma jüngerid aerud wõtta ja üle Kalilea järwe Nadaramaale sõita. Mispärast ta seda teekonda etrewõtta kästis, seda teatab meie järgmise päätiiki fissu: kus pimedusewõimud oma ohwite kallal tegewad olid, teda Jesuse halastaw süda wabaõtama tõttas.

Uga tee pääl tõusis nii suur torm, mis ka wanad, wilunud osawad laewamehed meeltheitma fundis, kuni wiimaks neil muud nõu üle ei jäänud kui laewas magawat õnnistegijat ülesärata ja temalt abi paluda. Ja tema sõna pääle wailis torm nii looduses kui ka jüngerite südametes. See loofene tahab meile midagi ütelda. Ka meie oleme oma armsa õnnistegijaga mitmed meeltülendawad tunnid läbi elanud. Palju rahuliku ja wailseid õpetuse ja tema sõna juhatusel kaswamise aastaid on meil selja taga.

Uga praegu on torm. Serwe Europa rahwastemeri on merisõda aremuses. sõjatorn ei taha ilka weel kuidagi wailida. Rahwasugud on täis waenu üksteise wastu. Jah, koguni rahwad, kes enne ühes riigis, üksteise naabruses sõbralitult elasid. Mitte üksi arglikud naiserahwad, waid julged politilamehed küstwad: „Mis saab küll kõige selle lõpp olema?“ Tarweti mõte, mis ta oma 93 laulus 3 salmis kirjeldab, kujutab selgeste praeguse aja meeleolu ja seisukorda. Sääal seisab: „Jõed tõstawad Jehowa! jõed tõstawad oma kohisemist, jõed tõstawad oma lastumist.“ — „Uga Jehowa on kõrges wägewam, kui suure wee kohisemised, kui kanged mere laened,“ lisab, see Sumalas waimustud laulja juure, ja just see on, mis meil täna on tarwis õppida. Sumal räägib täna maailma tormide läbi meiega; paneme tähele, mis ta selle läbi meile õpetada tahab, kui meie temaga üheskoos tormisid läbielama peame. Niisugune läbielamine äratas meie sees mitmesuguseid mõtteid:

1. Kristuse ligiolek ei talista mitte tormi

tulekut. Paljud inimesed mõtlewad ja loodawad, et kui nemad Jesuse oma elulaewa on asetanud, siis läheb nende reis elumere pääl wailsest ja taktistufeta sadamasse. Niisugune mõte ei lähe aga tema sõna õpetusega ühte. Jesus ei ole mitte üks niisugune erapooletu isik, kelle lähedus ja meie seltsis olek meile rahuliku elu kindlustab. Ei, temal on omad waenlased, kes sellest filmapilgust pääle, kui meie tema seltsi heidame, teda omas elus etendada püüame, ka meie waenlasteks saawad. Kristuse jünger peab tormi ootama, niihästi inimeste kui pimeduse wõimude ja waimuliku kurjuse poolt, kes taewalikkude asjade wastu sõdiwad. Ootamata wõiwad raskused ja wiletsused tulla, nii kui Tarweti pääle, kui ta Samueli poolt kuni-gaks wõitud oli, ja nii kui apostlikliku koguduse pääle, pärast püha Waimu wäljawalamist.

Nõnda nagu maailm rahwuswahelistes rahwustes abitalt seisab, nõnda on ka Sumala rahwas, nagu üks kõikwa laewukene, wiletsuse ja tagakiusamise laenetest ähwardud saanud, ja nii mitu korda paistis ta päästmata kadunud olewat. Tema seisab aga weel tänapäew kõigist raskustest hoolimata ja tüürib oma elulaewa jäädawa sadama poole, kuni ta lord oma eesmärgile saab. Niisama käib ka iga ülitiku uskliku käsi. Meie wõime nii mõnegi rahu ja rõõmu aasta läbielanud olla; see ei pea meid aga uskuma panema, et ka tulewikus niisama läheb. Waesus, haigused ja mitmesugused ootamata juhtumised ja õnnetused wõiwad meid praegusel raske ajal palju kergemalt tabada, kui ialgi enne. Siis wõib olla, tuleb meile seesama läbielamine, mis jüngeritel tormise mere pääl laewas oli, ja see on:

2. Niisugustel tormide ja hädaohu aegadel on õnnistegija tihti filma paistwalt wailne ja tagasihoidlik. „Ja tema oli laewa väras magamas, pea padja peal,“ teatab meie kirjakoht. Paistab kui ei paneks Jesus tormi hulumisest ega jüngerite meeltheitwat seisukorda tähelegi; tema magab ka kõige filmapaistwama hädaohu ajal.

Ras ei olnud siis tema enese elu hädaohus, niisama kui tema jüngeritel? Nõnda paistis see wähemast; aga tõesti ei olnud see mitte nii. õnnistegija ei rääkinud mitte üksi Sumalitust saatusest, waid tema uskus kindlasti seda. Tema oli ju oma jüngerid õpetanud, et mitte juulse karwgi ei lange meie pääst, ilma Sumala teadmata, ja selle pärast oli tema julge. „Ja kas peame meie siis kõik hoolimatalt hääks wõtma, mis meile elus ette tuleb?“ mõtleb ehk mõni luugejatest. Muidugi mitte hoolimatalt; aga ettemääratud saatuse-usu hoolimatusel ja rõõmsal usulindlusel on suur wähe. Kristlane ei waata mitte laialestutatud kätega niisugustel juhtumistel, ja peab oma kohust ja ülesannet meeles; aga tema ei lase ennast mitte rahutuks

saada niisuguste asjade üle mis tema ise muuta ei jõua. Wõi kas Kristus oleks pidanud aerud kätte wõtma ja sõudma hakkama? Ei, selle jätab ta jüngrite hooletaks; see oli nende asi. Se ei ütle neile ka mitte, et nad sõudmise järele peaksid jätma, et seda tarwis ei ole.

Temal aga oli üks teie ülesanne; tema puhkas ennast wälja eeltulewa päewa töö jaoks. Meie Ünnistegija annab sellega meile ühe auliku eeskuju, millele meie peame püüdma järel teha. Sinu ülesanne, wõib olla, ei ole mitte sellest maailma mõllust tegelikult osawõtmises, aga wõib olla sinu ülesanne on oma ligemisele rahuliku meele ja Jumala pääle lootuses eeskujuks olla. Meie kõik oleme praegu proowi pääl, nii kui wanast jüngrid.

Ra meil paistab praegu palju kaalu pääl olema: Mitme perekonna õnn, terwis, olemasolek, warandus, Jumalariigi laialelaotamine, ja n. e. Kas ei peaks see ka mind rahutumaks tegema? Ja, teatawal mõedul küll, aga selleks, et meie oma warjupaita säält otsima lähetsime, kuhu jüngrid läksid.

Nii peab meie kolmas mõte olema:

Kelle juures Jeesus on, see wõib, see peab teda appi hüüdma. Jüngrid äratasid Jeesuse üles ja kurtiswad tema e oma häda. See ei ole mitte ületõhus waid kohusetäitmine. „Hüüa mind appi abastuse päewil, siis tahan ma siud sest wälja kistuda ja sina pead mind austama,“ oli juba wanaseaduse rahwale tõotatud.

Ra Ünnistegija on oma kõrwad iga tema poole hüüdja wastu kaastundlikult lahti hoidnud; selleks leiame pühas kirjas palju näitust. See, et meie palwetame, on õige; aga kuidas ja mis meie palume, selle üle peame enne järeldõtlemata. Jüngrite palwe sellel juhtumisel ei olnud mitte ilma etteheiteta. „Õpetaja, eks sina se ei hooli, et meie hukka läheme?“ See ei olnud mitte niisuguse aukartusega räägitud, mis nemad kõik, alati nende eest hoolitsewa Ünnistegija wastu wõlgneiwad. Nende palwes oli etteheide milleks põhjust ei olnud. Kas ei ole wõib olla ka meie oma palwetes sarnaseid mõtteid awaldanud? Jumal ei ole mitte oma laste häda wastu hoolimata, kui see ka wahest nõnda näitab. Kristus, kui koguduse pää, on oma rahwaga kui liikmetega ühendatud nii et Jumala koguduse häda sin maa pääl, kõigesüdamlikku osawõtmist taewas leiab.

Keegi wõiks öelda: Mis pärast lasseb Jumal siis niisuguseid raskusi, werewalamisi ja häwitusi maailma pääle tulla?

Praeguse maailma mõllu alguse eest wastutuse jätame nende hooletaks, kelle pääle see langeb; üks on aga kindel, et meie rasketel aegadel mitte oma isiklisi huwisid esimeses liinis tähelepanna ei tohi, waid Jumala mõtteid ja

plaanisid tähele panema peame. Jumala soow on seda maailma jälle tema algseisukorda seada, kõike seda ärakaotada, mis patulangemise tagajärg on, ja selleks pruugib tema omal ajal, oma tarkuse järele kohaseid ja tingimata tarwilikku abinõusid, mis meile arusaamatad, mittekohased, halastamatad ja meie ajaliku elu waatepunktist waadates, meie isikliste huwide wastu on; ja meie lühikesega nägemisega enesearmastajad inimesed kistendame kohe nii kui jüngrid wanaste: „Meie läheme hukka!“ Wõib olla; aga kui paljud inimesed on „üleilidiste huwide pärast“ mis maapäälised, üürikesed ja kaduwad, oma wara ja elu selle hääks ohwerdanud. Kas peatsime meie kristlased need ainsamad olema, kes isiklistest huwidest äräütelda ei saa, kes mitte paluda ei wõi: „Sinu tahtmine sündigu!“ Kui meil Jumala tahtmine üle kõige armas on, siis uurime seda rohkem tema sõnast; säält leiame selgeste aja, milles elame, ja ka ajakohase Jumalatöö ja ka need sündmused, mil ajal Jumal oma töö siin maa pääl lõpetab. Ja kui meie ka tema töö ja plaanide täidesaatmise juures tegewad olles kannatama peame, teeme seda rõõmuga ja palwetame; aga ärge palwetage mitte enesearmastawalt ega oma tahtmist mööda! —

Lõpetaks weel üks mõte selle eesolewa lookese juure! Jeesusega seltsis wõib aulikka asju läbielada. Jüngrite diglujewastusest ülesäratamise wiisist hoolimata tõuseb Ünnistegija padja päält üles, ja pruugib oma suurt jõudu mässawa weewoogude wastu, mille taga saadanlit jõud näib tegewuses olewat, üteldes: „Ole wait ja waga.“ Ja waata, meri sai koguni waitjeks; nii ruttu, nagu see hariitkul looduse käigul wõimata on.

Kas ei ole ka täna weel Jumalal küllalt jõudu selle mässawa rahwameriga niisama teha? Seda wõib ainult usmata Jumala salgaja öelda, kes Jumala wäge omas elus tunnud ei ole. Kui see tema tööle tarwilik peaks olema, on temal ka täna wõimalus sedajama teha. Ja kui see mitte tema tahtmine ei ole, siis „Sündigu tema tahtmine.“ Digel ajal saab Jumal ka selle tormi waigistama, kui see ka tema aulikul ilmumisel oleks. Wäheajal hüüab tema aga oma sulastele: „Mis pärast olete teie nii arad? Kuis ei ole teil usku?“ Jüngrid mõtlesid et neil õigus oli Kristusele etteheiteid teha; nüüd aga kuulewad nad ise etteheite mis põhjendud oli. Sellepärast oleme igal elutingimisel kindlad Jumala pääle, teeme hoolisalt tema tööd, kuni weel päew on, ka siis kui isegi meie elu, sest mõllawat rahwamerd, hädaohus oleks, ja ütleme: „Sinu tahtmine sündigu!“ —

Kristlik elu.

Walige ja otsustage!

Igal ajal on Sumala rahwal läbikatsumise ja otsustamise aegsõid läbielada olnud, 1. Ru-ningate r. 18 päätiit. leiame meie prohwet Elia kuningas Uhab'iga, suure hulga Baali preefstri-tega ja Iisraeli rahwaga Karmeli mäe pääl kokku kogunud olemat. See oli Iisraeli rahwale üks tõsine aeg, kus nad otsustama pidiwad, kas Jehowa oma Sumala poolt wõi wastu seisukohta wõtta. Ja prohwet Elias hüüab otsus-tawalt rahwa wastu: „Kui kaua olete teie lon-kamas kahes mõttes? On Jehowa Sumal, siis käige tema järele; aga kui Baal see on, siis käige tema järele.“ Sarnane läbielamine tuli ka nendel wiiektuhandal ette, keda Jesus leiwa ja kaladega imelikult söötis; nii nagu seda ewan-geliumist loeme (Joan. 6.).

Palju oliwad Dnistegija järel käimas, aga suurem osa nendest tegi seda ajaliku kasu püüdmise sunnil. Leib ja kalad olid neile wäga maitseunud, kui aga Dnistegija nende tähelepa-nekut taewaliku leiwa pääle juhtis, nendelt mee-leparandust ja isiklikku pühadust ja puhtust nõu-dis, ei meeldinud neile enam tema sõnad, waid pöörasid temale selja ja ütlesid: „See kõne on kõwa; kes wõib seda kuulda?“ „Sest ajast lät-sid palju tema jüngrid tagasi, ja ei kõndinud mitte enam temaga.“ Joan. 6, 60. 66.

Sellepääle waotamata et nemad nii paljude tema imetegude tunnistajad olid olnud, kadus see esimene armastuse waimustus ajaliku elu-küsimuste ees, nagu hommiku kastetilgad üles-tõuswa päikese ees. Kui nüüd tõsised jüngrid nägid, et nii paljud oma Iisanda maha jätsid, tuli ka neile üks läbikatsumise ja otsustamise aeg. „Siis ütles Jesus nende kaheteistkümmene wastu: Kas teiegi ka tahate ära minna?“ Salm. 67. Missugune südamest läbitungiw kü-simine wõis see küll jüngritele olla, kes kõik olid maha jätnud ja Jesuse järel käinud. Ka meie elame täna ühel tõsisel otsustamise ajal, millal Sumal meie wastu hüüab: „Kartke Sumalat ja antke temale au; sest tema kohtutund on tul-mud; ja kummardage seda, kes on teinud taewa ja maa ja mere ja weehallitad.“ (Salm. 14, 6.) Ka täna astub see küsimus iga ühe ette meie seast: Kas kardame meie Sumalat ja kas oleme meie igas asjas temale lapselikult sõnatuuleli-kud, kas anname meie ainult temale au, kes üksi seda wäärt on, kes kõik loonud on ja kõik oma wägewa käega üles peab? Wõi peab Dnistegija niisama meie pärast nutma, nagu ta oma maapäälse eluajal kord Jerusalema üle nuttis: „... Kui mitu korda olen mina sinu lapsed

tahtnud koguda, otsegu kana kokku kogub oma pojad tiibade alla, ja teie ei ole mitte tahtnud.“

Kui teised Sumala, selle elawame hallika maha jätwad, ja kui Sumal ka meile selle küsi-mise ette paneb: „Kas teie ka tahate ära minna?“ Missugune peab siis küll meie wastus olema? Nii tõsine kui meie aeg ja see küsimine on, nii otustaw peab ka meie wastus olema. Petrus wastas apostlite nimel: „Iisand, kelle juure peak-sime meie minema? Sul on igawese elu sõnad. Ja meie oleme uskunud ja tunnud, et sina oled Kristus, elawa Sumala Poeg.“ (Salm. 68. 69) Niisama küsime ka meie: Kuhu peame meie mi-nema? Kas maailma, patuteemistusesse ja waim-likelt surunud kirikusse? Ei, kindlaste mitte! Ka meie oleme tunnud, et Jesusel elusõnad on, ja need sõnad wõiwad meile needsamad olla, mis nad kord prohwet Jeremiale olid: „Kui su sõ-nad leiti, siis sõin mina neid, ja su sõna on mulle olnud lustiks ja mu südame rõõmuks.“ Jer. 15, 16.

Kui ka peaksid raskeid läbikatsumised ja meie siimaale teadmata ülesanded ja kohustused meile ootamata ette astuma; kas ei peaks ka meie täi-este apostliga ühelndul olles Sumala ja tema sõna poole otsustawalt hoidma ja hüüdma: „Dialgi ei taha meie sinust lahkuda; sest meie oleme uskunud ja tunnud, et sina oled Kristus elawa Sumala Poeg.“

Urmas lugeja! Kas ei ole sinul weel nii-suguseid läbielamisi olnud. Tutwusta ennast täna oma Dnistegijaga, usu tema töotusi, ja sina saad äratundma et Sumala sõna tõde on ja ka sinu elus Sumala töotused täide lähewad, kui sa oma elusaatusse Sumala hooleks usaldad, nagu seda usumees Josef oma minewiku elu pääle tagasi waadates welda wõis: „Ei ole maha langenud üks ainus sõna kõigist häist sõnust, mis Jehowa teie Sumal on rääkinud.“

Nooresoole.

Noored kangelased Sumalas.

Sumala mehe Mosese noore põlwe üle teatab meile pühakiri wäga pisut.

Tema sündimine oli sellel ajal, kui kõik Iis-raeli rahwas raske orjaitte all waewles.

See rahwahulk, kes nii suures lootuse röö-mus Roosenimaale oli tulnud, oli nüüd üheks orjarahwaks saanud, ja et nende sigiwusele tõlet teha, selleks oli kuningas poolt käst wäljaan-tud, et iga poeglaps mis Iisraeli rahwa seas sünnib, peab jõtte wistatud, ja ära uputatud saama. Tütarlapsed wõisid elusse jääda. Aga Iisraeli hoidja, kes ei maga, waid alati oma

laste üle walwab, nägi, et lättemaksmise aeg oli tulnud, ja selle suure wabastuse tööriistaks walis tema Amrami poja, kelle ettewõttel ta oma rahwa wabastas, ja Egiptuse wõimu häwitas. Kellele küll oleks see Mosese sündimise ja elushoidmise lugu teadmata. Teda sai pilliroost korwiga Niituse jde kõrkjate sisse wisatud, kus tema õde Miriam armastawa südamega tema saatuse üle walwas. Säält leidis teda Warao tütar üles, kelle soovil pääle Moses elusse jäi, ja oma õe Mirjami wahetalituse läbi lõpetas oma ema südame juure tagasi toodi, kus ta ka ühes kaswas. Tema elas oma noorepõlwe wanemate majas, kus tema oma ema poolt oma esivanemate Jumala ussus üleskaswatatud sai.

Sügawa tänutundmusega jäi Mosese ema oma kindla ja õnneliku ülesande juure.

Üstawalt tarwitas tema kõiki wõimalusi, et oma last Jumalale üles kaswatada.

Tema uskus kindlaste, et tema poeg mingisuguse suure ülesande jaoks oli Jumalast elusse jäetud, ja teadis et ta warsti oma poja tema kuningliku emale äraandma peab, kus teda igal pool niisugune wätine mõju ümbritsema saab, mis teda ennemalt Jumalast eemale kui Jumala poole juhtima saab. Kõik see eelaimdus mõjus selleks kaasa, et tema Mosese kaswatuse juures hoolikam ja ettewaatlikum oli, kui teiste oma laste kaswatuse juures. Tema püüdis oma poja meelt Jumalastartuse, tõe ja õigusearmastusega täita ja palus tõsiselt, et Jumal teda igasuguse ärariktawa mõju eest hoiaks. Tema näitas oma pojale ebajumalate teenistuse rumalust ja pattu, ja õpetas teda warakult elawa Jumala ette põlwitama ja teda kummardama, kellel üffi wõimalus teda kuulda ja igast hädaõhu ärapäästa on." — „Patriarchid ja prohwetid.“ Kui suureks õnnistuseks oli niisugune ema oma pojale. Kuidas wõis küll poeg ema armastada, mitte üffi oma nooruse aastates, waid ka siis oma hiljemates eluaastates, kui eluwõitlus tuline ja raste oli. Kuidas peakswad ka kõik meie noored tänuilidud olema, kui Jumal nendele isad ja emad on annud kes neid Jumala tõe armastajateks püüawad kaswatada, kes nendele päew päewalt sõnas ja eeskujus jumaliku õpetust andsiwad, nende tähelepanekut patu hädaõhu pääle juhtisid ja neid selle nuhtluse eest hoiatasid, mis ükskord kõigi jumalastartmatatele õfaks saab.

Oh et wagad wanemad meie-aja poegade ja tütarde poolt rohlem lugupidamist leiatsid, et nad kallikspeetud ja austud saaks, ja et lapsed ka oma usklikkude wanemate jälgedes käitsid!

Mosese elulugu näitab meile, et tema seda omas elus teinud on. „Neid õpetusi, mis tema oma emalt saanud oli, ei unustanud tema mitte ära. Need hoidsid teda uhtuse, uskmata meele ja kõige kurjuse eest, mis selle kuningliku koja kõrge ringtonna keskel walitses.“ Ehk teda kuninglikus perekonnas küll „kõige Egiptusemaa

rahwa tarkusele õpetati, ja tema oli wägew sõnadest ja tegudest,“ ei tahtnud tema ometigi mitte, „kui tema suuremaks sai, et teda pidi Warao tütre pojaks hüütama. Ja wõttis ennem Jumala rahwaga waewa näha, kui üürifese aja patu rõõmu pidada, ja arwas Kristuse teotust suuremaks rikkuseks, kui Egiptusemaa wara; sest tema waatas tajumise pääle.“ Ap. t. 7, 22; Eb. 11, 24—26.

Tõeste, üks auline eeskuju meieaja noortemeestele ja tütarlastele. Maailmikust waatepunktist waadates, oli sellel noorel Ebreas mehel küllalt wõimalusi hiilgawa tulewiku kättesaamiseks. Kuninglikus kajas olles oleks temal, omale kuulsa nime ja paljude asjade kättesaamiseks, millest maailmas nii lugu peetakse, kõige parem wõimalus olnud. Meelitawalt paistis ka temale Egiptuse rikkus, ja tugewad oliwad need kiusatused, mis teda tema emast õpetatud Abraami, Isaaki ja Sakobi Jumalat ärasalgama ja unustama sunnisiid, et ennast selle ilma wägewate seas, ilmlikust haridusest, kunstist, tarkusest ja kuulsusest kaastikluda ja rõõmustada lasta. Aga tema jäi kindlaks: isegi weel tugewamad kiusatused ei oleks wõinud teda nii kaugele wiia, et ta oma Jumala ja rahwa unustauud oleks. (Järgneb).

Terwis, kasinus.

Arstlik misjon.

Need, kes ühte tõe kuulutawad, mis mitte rahwusline ei ole, peakswad kõige ennem oma elu selle tõega kokkukõlasse seadma. Nende püüdmine ei peaks mitte olema, enese ja teiste wahel nii palju kui wõimalik, wahet teha, waid nende püüd peaks olema, nendele, nii palju kui wõimalik ligineda, kelle pääle nad mõjuda soowiwad, et neid aidata wõiks, et nemad ka niisuguse seisukoha kätte saakswad mis tõekuulutaja rahwas kalliks peab.

Kes nõnda teeb, see soowitab tõe. Need kes terve eluwiisi poolehoidjad on, peaksid oma toitumewalmistamise juures, oma toitumise kasulikkust tema kõigeparemas walguses paista lastma. Nemad peakswad oma eeskuju läbi neid põhjusmõtteid nõnda filmade ette seadma, et see terve elukomme ise ennast soowitab, igale awalikule otjustajale inimesele.

„Reegi ei peaks ennast wastuseismise ega teotuse läbi sellest eemale tõrjuda lastma, ega seda tähtsusetaks pidama. Kes Kristuse waimust nõnda täidetud on, kui Daniel oli, see saab otjustawalt tõe eest seisma.“

Raks inimesteseltsi on mulle ettetoodud: efitels niisugused, kes mitte selle walguse järele ei

käi, mis Issand neile annud on; ja teiseks niisugused, kes oma liig ühekülgse waadetega väga järsud on ja seda teistele pääle sundida tahawad. Kui nemad kord ühe seisukoha omale wõtawad, ei anna nad selles mitte järele ja liialdawad pea igas asjas. Esimest seitši inimesed wõtsid terwiseõpetuse selle pärast vastu, et keegi teine ka seda tegi. Nendel ei olnud mitte selget arusaamist, oma põhjused mõtetest. Paljude juures, kes seda tõde wastuwõtsiwad, oli nende tõukejõud see, et keegi teine ka seda tegi; aga nemad ei wõinud mitte ise oma usu üle aru anda; sellepärast on nemad kahemeelsed (kahtlejad). Selle asemel, et nad oma terwiseõpetuse tõukejõudu igawiku walgusel oleks waatanud, omale tege likku tundmist oma põhjused mõtte pääpunktides oleks kogunud ja ennast ühe kindla aluse pääle rajanud oleks, käiwad nemad teiste jalajälgedes ja eksiwad kindlaste teelt kõrwale. Teisel, üle mal ette toodud rahwa klassil on terwise õpetusest walearusaamine. Nende toidud on väga lahjad ja wiletsad, sellepärast et nad ilma sellepääle mõtlemata, kas nad ka inimesele toit wad on, valmistud saawad. See on väga tähtjas, et toidud hoolega valmistud saawad, et nad ka rikkumata juule maitseks." „Mina ei soowita mitte lahjat toitu. Paljud, kes ter wet toitu tarwitawad, ja seda oma sise mise kindla teadmise sunnil wastuwõtawad, mis nemad terweks peawad, saawad selles petetud, et nad usuwad, et üks lahja, ilma waewata valmistatud toit kõit olla, mis terve toiduse all mõistetakse.

Mõned mõtlewad, et nemad ainult üks määratud osa toidust süüa tohiwad ja kitsen dawad ennast kahe wõi kolme toidusega.

Uga et nad liig wähe sööwad, ja weel lah jaid toitusid, sellepärast ei saa nad küllalt rammu."

"Mitte kõit inimesed ei wõi ühesugust toitu süüa. Sellepärast on wõimata ühte muutmata eeskirja ülesseada ja igauhe toitu äramäärata."

"Paljud kes terwise uuenduse on oma elus

wastuwõtnud, kaebawad, et neid see eluwis mitte küllalt ei rahulda. Uga pääle selle kui ma nendega nende laual istunud olin, nägin mina, et selles mitte terwiseuuendus süüdi ei ole, waid halvaste valmistatud toidud."

Mehed, naised, teie, kellele Sumal mõistu'e on annud, õppige toitusid valmistama!

Mina ei elsi mitte, kui ma ka mehi sellets üles kutsun; sest nemad peawad, niisama kui naesed, lihtsat, terwet toitu valmistada mõistma. Nende elu üleanded juhivad neid mõnikord niisuguste kohtade pääle, kus neil wõimata on terwisekohast toitu saada. Nemad peawad mõni kord, wõib olla päewad ja nädalad niisugustes perekondades wiibima, kes teedukunstis täiesti mõistmata on.

Mehed wõiwad niisugustes kohtades palju hääd teha, kui nemad selles asjatundjad on."

"Katsuge läbi omad eluwisid; uurige kuni peen susteni nende mõju. Uga ärge saatte mitte terwiseuuendust söömises halba walgusesse, see läbi, et teie oma mõistmatuses tee walite mis selle uuendusele vastu töötab. Ürgem jätke mitte oma teha hooletusesse, waid pidage hoolt, et tema Sumalale kõlblise teenistuse täitmiseks jõuline on.

Minu teada on mõned meie töölistest selles asjus hooletuse läbi surunud. Üks meie pere naisste esimestest kohustest on, meie teha toide tawate ja maitsewate toitudega toita. Pare m olgu meie riided ja mööbel lihtsamad, kui et meie tarwitsid toitusid oma söögilaua pääl kitsendame." „Keegi ei peaks mõtlema et tema kõigile maksew mõõdunõör on, kui peaks igauks nõnda tegema kui tema teeb." „Terwiseuuen dus on väga tähtjas, ja meie ei pea mitte seda oma wäikeste waadete ja wale teel täitmisega nõrgendama ega teiseks muutma. Meie peame oma kindla teadmisele ustawaks jääma. Daniel sai õnnistud, et tema püüdis seda teha mis õigus oli, nii saame ka meie õnnistud, kui meie kõigest südamest Sumalat austada püüame."

E. G. White.

„Tõe Sõnumid“

on waimulik kuuliri, ajalohase sisuga ja ilmub kristliku elu ülesehitamiseks 12 korda aastas, wiie kaasandega „Piibli lektzionid“ ja „Palwe nädal“.

Teelmise hind: —————

kaasannetega aastas 5 rbl. — kop., ilma kaasanneteta 3 rbl. 50 kop.,
üffit nummer 30 kop.

Teelmise aadress: гop. Юрьевъ, Прудовая ул. 76, кв. 3. — Wastutaw toimetaja ja wäljaandja
M. Bärengrub.